

Doç. Dr. Güray ALPAR

Stratejik Düşünce Enstitüsü Başkanı

Röportaj: Koray TÜMAY

Türkiye'nin, son yıllarda yaptığı çalışmalar, sonunda semeresini verdi ve ülkemiz, bölgenin ve dünyanın adından söz ettiği ülkelerden biri hâline geldi. Büyük ve güçlü Türkiye'nin inşası yolunda birçok önemli gelişmeye imza atan Türkiye; sağlıktan uzay çalışmalarına, insansız hava araçlarından elektrikli ve sürücüsüz yerli otomobillere kadar birçok alanda atılım gerçekleştirdi. "Türkiye'nin İlkleri" konusuna yer verdiğimiz bu sayıda, Stratejik Düşünce Enstitüsü Başkanı (E) Tümgeneral Doç. Dr. Güray ALPAR ile bir röportaj gerçekleştirdik. Alpar, ülkemizin son yıllarda ortaya koyduğu gelişimi hakkında, dergimize önemli açıklamalarda bulundu.

Türkiye, artık eski Türkiye değil.

- Türkiye, son yıllarda ortaya koyduğu gelişimi, Cumhuriyet'in 100. yılında da devam ettirerek gücünü tüm dünyaya göstermiş oldu. Son yıllarda yaşanan bu gelişimi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Geçmişimizde de bütün dünyayı etkileyebilecek bir güç merkezi oluşmuş bu topraklarda; emperyalist güçler, 17. yüzyıldan itibaren başladıkları hamlelerle Türk ve Müslüman dünyasını parçalama stratejisini uygulamıştır. Ben bunu, 1815'teki Viyana Kongresi'nden sonra İngiliz, Fransız ve Rusların bir araya gelerek 1827 yılında Navarin'deki donanmalarımızı yakmalarından başlatabilirim. Bundan sonra, Kızıldeniz ve Akdeniz Bölgesi'nde bir güç boşluğu oluşmuştur. Osmanlı Donanması'nın olmadığı bir ortam, Türk ve İslam dünyası için tam bir felaket oldu. 200 yıl süren bu dönemde elimizdeki her şey alınmak istendi. Türkiye ve civarındaki coğrafya acılar yaşadı ve hâlâ da yaşamaya devam ediyor.

Oysa Osmanlı, o tarihe kadar dünyada kimsenin elde edemediği dört stratejik koridoru kontrol ediyor ve bu suretle ana kıtasında emniyetini sağlıyordu. Hiçbir ülke, güvenliğini, sınırlarının dibinden sağlayamaz. Anadolu coğrafyasının güvenliğini; Akdeniz'den, Kızıldeniz'den, Basra'dan, Balkanlardan, Kafkaslardan sağlayabiliriz. Bunu Cumhuriyet döneminde acı bir şekilde yaşadık. Darbelere maruz kaldık, birbirimize düştük, terör tehlikesine maruz bırakıldık. Her şeyimizi elimizden almak istediler. Kuşatıldık...

Ancak bu durum, günümüzde değişmeye başladı. Sorunun çözümü millî olmaktan ve kendi stratejilerimizi kendimizin oluşturmasından geçiyordu. Navarin sonrası, bu yüzyılın başından itibaren donanmamız tekrar güçlendi. Yerli üretimle ihtiyacımız olan sistemleri kendimiz üretmeye başladık. Bütün bunlar, bir güç merkezi olmamızın olmazsa olmazlarıydı ve Türkiye bunu başarmaya başladı. Kaynak ve insan gücü zaten hazır. Böyle bir gelişimi başlatmanın temel esası ise üst yönetimin kararlı bir şekilde, bir plan dâhilinde iradesini ortaya koymasıydı. İşte son

dönemde ortaya konulan da bu irade ve olumlu sonuçlarını hep birlikte görüyoruz.

- Birçok ilki yaşadığımız bu dönemde Türkiye'nin millî duruşu ve savunma sanayiinde kendine yeten bir ülke olma konusundaki kararlılığını nasıl yorumlamamız gerekiyor?

Millî duruş, millî düşünce burada çok önemli. Örneğin bir silah sistemi aldığınızda, size satan kişi bunun; lojistik sistemini, yedek parçasını, kullanmasını hep kendisine göre ayarlıyor. Onun için bunu, kendi ihtiyacınıza göre yazılımı, cephanesi, yedek parçası da dâhil üretmeniz gerekiyor. Yoksa dışarıdan dünyanın en pahalı silahını aldığınız hâlde, ihtiyacınız olduğu anda bunu kullanamayabilirsiniz. Biz bunu geçmişte yaşadık. Ama siz bunu, belirttiğim gibi kendi millî duruşunuzla kendi coğrafyanız, şartlarınız doğrultusunda millî üretim ile kararlı bir şekilde üretirseniz istenilen sonuçları alırsınız.

Kaldı ki sahada bunun sonuçlarını alıyoruz. Son dönemde bu yöndeki gelişmeler birbiri ardına geliyor. Ürettiğiniz ürünler birbiriyle bağlantılı oluyor. Zaten temel nokta da budur. Üstten itibaren devlet kurumlarında, devleti yönetenlerin bu konudaki kararlı duruşu ve verdiği talimatlar önemli. Türk milletinin de bunu uygulamaya geçirecek yeterli kalitede personeli var. Yukarıdaki bu kararlı duruş ve istikrar devam edince, ortaya gerçekten son derece mükemmel eserler ortaya çıkıyor. Bunu da görüyoruz, görmeye de devam edeceğiz.

Kısaca geçmişten size bir örnek vereyim. II. Dünya Savaşı'ndan çıkmışsınız ve elinizde çok sayıda REO markalı kamyonetler var. Çok fazla yakıt tüketiyor, yedek parçası var ancak bize o kadar maliyetli oldu ki elden çıkaramadık bile. Kullanabileceğiniz daha ekonomik araçlar varken bu kamyonetler kullanıldı. Peki, Kıbrıs Savaşı sırasında neyi gördük? NATO çerçevesinde bize gönderilen silahlar için "Size verdiğim silahları bu operasyonda kullanamazsınız." dediler. Peki, ben kendimi nasıl savunacağım? Orada soydaşlarım

katliama uğruyor, onlara yardım etmem gerekiyor; ancak siz, "Sen o silahları kullanma." diyor-sunuz. Ben bu silahı niye aldım o zaman? Neden bu kadar para verdim? Neden sana bağımlıyım? Bunu gördükten sonra millet olarak ayağa kalkmaya başladık. Millî düşünce gelişmeye başladı. Her şey bir anda olmuyor. Bu süreç uzun sürse de günümüze geldiğimizde bunun sonuçlarını daha kolay aldığımızı görüyoruz.

■ **S-400'ler üzerinden Türkiye'ye dayatılan yaptırım tehditlerinin ardından ilk millî ve yerli hava savunma füze sistemlerinde ciddi adımlar atıldı. Bu gelişmelerin, hava savunma sistemindeki açığın kapatılmasından öte NATO ve ABD özelinde Türkiye'ye ne tür bir getirisi olacak?**

Bir ülkenin hava savunma silahları denilen olgu, adından da anlaşılacağı üzere saldırı değil, savunma amaçlı bir silahı kullanmanız anlamına geliyor. Bir hava savunma sistemini alıp da örneğin Yunanistan'a saldırmazsınız. Bu sistemler, size karşı bir saldırı söz konusu olduğunda, ona karşı kendinizi savunmak için kullandığınız bir silahtır. Böyle bir silaha her ülkenin ihtiyacı vardır. Bugün baktığınız zaman Ermenistan gibi 2 milyonluk ülkenin, 7 milyonluk nüfusa sahip Bulgaristan'ın bile en azından S-300 savunma sistemleri vardır. Yine daha önce bu sistemleri Rumlar almış, sonra sorun olunca Yunanistan'a bırakmışlar. Türkiye gibi jeostratejik önemdeki bir ülkenin kendisini havadan gelecek saldırılardan koruma-

sı kadar doğal bir şey olamaz. Oysa bu sistemler verilmiyor, hatta ihtiyacınız olduğu anda geçici olarak gönderilen sistemler de sökülüp götürülüyor. İnanılmaz bir durum.

Türkiye gibi kritik bir bölgede bulunan bir ülkenin hava savunma silahına sahip olmaması kadar bir handikap olamaz. Türkiye bunu belirtti ve bunu NATO'dan talep etti. Dedi ki: "Ben parasını da vereceğim, ülkemi savunmak için bana savunma silahı verin." Maalesef verilmedi. Bu durumda Türkiye, başka ülkelerden ihtiyacını temin edince de ortalığı ayağa kaldırdılar ve "alamazsınız" dediler. Daha önce de belirttiğim gibi bu sistem, Türkiye'ye karşı havadan bir saldırı olduğunda kullanılacak. Eğer sizin Türkiye'ye havadan saldırma niyetiniz yoksa endişeleneceğiniz bir durum da yok demektir. Akla şu soru geliyor. Acaba aynı ittifak içinde olduğumuz ülkelere bazıları bize saldırmayı mı düşünüyor?

Dolayısıyla bu hususun iyi düşünülmesi gerekmektedir. Bunu yaptığımız için de sözde bizi cezalandırarak F-35 projesinden çıkardılar. Ve bunu yapan, bizim NATO'daki müttefikimiz dediğimiz ABD. Bizi, ABD'nin, Hasımlarına Yaptırımlar Yoluyla Karşılık Verme Yasası (CAATSA) kapsamındaki yaptırımlarına konu ettiler. Yani biz, savunmamız için silah aldık diye düşman ülke miyiz? Bu savunma silahıyla gidip ABD'ye bomba mı atacağız? Unutmayalım ki Türk uçakları ABD sınırlarında dolaşmıyor. Ama ABD uçakları, askerleri, silahları Ege'de, Akdeniz'de, Suriye'nin ku-

zeyinde, terörist YPG/PKK unsurlarıyla kol kola resimlerde... Oysa biz demokratik, bağımsız, özgür ve haklı bir ülke olarak sadece kendimizi korumak istiyoruz.

Şimdi, S-400'ü aldık, belki S-500'ü de alacağız. ABD'den de silah talebimiz oldu. Parasıyla alacağız ama vermiyorlar. Yani istediğimiz silahlar ne istediğimiz miktarda ne de istediğimiz zaman geliyor. Bu nedenle ihtiyacımız olan temel sistemleri uzun vadede kendimiz üretmemiz gerekiyor. Hem de yazılımı dâhil bütün ilave destek sistemleriyle. Çok şükür Türkiye, bugün bunu büyük oranda başardı. Türkiye, çok katmanlı hava savunmasını inşa etmek için bir dizi geliştirme projesi başlattı ve alçak, orta ve yüksek irtifa füze sistemlerini geliştirerek belli bir aşama kaydetti. Alçak ve orta irtifa sistemlerinde kaydettiğimiz gelişme umut verici ve neredeyse hedeflere ulaşıldı. Şimdi ise yüksek irtifa sistemleri geliştiriliyor. Bunda da belirlenen hedeflere ulaşmak üzere. Böylece belki de birkaç sene içinde S-400, hatta onun üzerindeki sistemler ayarında ihtiyacımız olan silahlara sahip olacağız. Bu ise, ülkemiz hava sahasının saldırılar karşısında daha güvenli olarak savunulmasına imkân verecek. Bu savunma sanayii sistemleri entegre bir biçimde olduğu için bir şey ürettiğinizde, diğer üretici içeriklerle bir araya gelerek, daha kullanışlı bir sistem ortaya çıkarabiliyorlar. Bunun yarattığı sinerji neticesinde belki Türkiye, yakın gelecekte hem kendi ihtiyaçlarını karşılayacak hem de bundan öncekilerde olduğu gibi dost ve müttefik ülkelere bu sistemleri ihraç edecek. Böylece de ekonomiye ek kaynaklar yaratılacak.

■ Türk savunma ve havacılık sanayisindeki büyüme göz önüne alındığında, ülkemizin küresel savunma ekonomisindeki yeri ve ekonomimize katkısı hakkında neler söylemek istersiniz?

Bu katkının çok yüksek derecede olduğunu düşünüyorum. Daha önce de kısaca bahsettik, çok pahalı sistemler alıyorduk, çok para veriyorduk; ama bunların fazla bir faydasını görmüyorduk. Örneğin geçmişte, insansız hava aracı olan İsrail yapımı Heronları sahada kullanmaya başladığımızda ne net bir görüntü alıyorduk ne de sonuç. İhtiyacımız olduğunda ya arza yapardı ya da çeker giderdi. Oysa kendi ürettiğimiz insansız hava araçlarını kullanmaya başladığımızda başlangıçta bazı sorunlar oldu ama süratle onları geliştirdik.

Kendi mühendislerimiz bize gelir, "Sizin neye ihtiyacınız var?" şeklinde sorarlardı. "Siz hayal edin, biz gerçekleştirelim." derlerdi. Onlar (İHA) her ihtiyacımız olduğunda havadaydı ve neredeyse zamanı, teröristlerin kolundaki saate bakarak söylemeye başladık. Biz bu silahları sahada test ettik. Yükseklik, havada kalma zamanı, sessiz olabilme, kameralarının kalitesi, sürat ve taşıdığı mühimmat gibi yetenekleri tarafımızdan geliştirildi ve geliştiriliyor. Bu silahlarda dünyanın en iyileri arasındayız ve farkı giderek açıyoruz. Üstelik sahada bunların kullanım konseptini de geliştiriyoruz. Geleceğin muharebeleri de bizim geliştirdiğimiz konseptler üzerinden planlanıyor ve test ediliyor.

Bakin kısaca ekonomik verilere de bakarsak 2022 yılında 4,4 milyar dolar ihracatla rekor kıran savunma sanayii sektörünün 2023 yılında 6 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Türkiye Yüzyılı'na girilen bu dönemde bu rakamlar çok önemli. Güçlü bir savunma sanayii sadece dış ticareti olumlu etkilemekle kalmaz, aynı zamanda ülkeye güçlü bir imaj kazandırarak ekonomik ve siyasi güvenin oluşmasına da yardımcı olur. Bu başarının artarak devam edeceğine inanıyorum.

■ Ülkemizin her yönden bağımsızlığını pekiştirecek, toplumsal refahını artıracak adımlar atılıyor. Genel bir değerlendirme yaparsak bu adımların "uluslararası alanda yansımaları" hakkında neler söylenebilir?

Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak haklarına sahip çıkması bazı ülkeleri başlangıçta şaşırttı. Gaz aramamız, deniz yetki alanlarımıza sahip çıkmamız saldırganlık olarak yorumlandı.

İlk başta tabii tepki gösterdiler ancak bu gelişmeler neticesinde onların da artık gerçeği anlamaya başladığını görüyoruz. Türkiye, artık eski Türkiye değil.

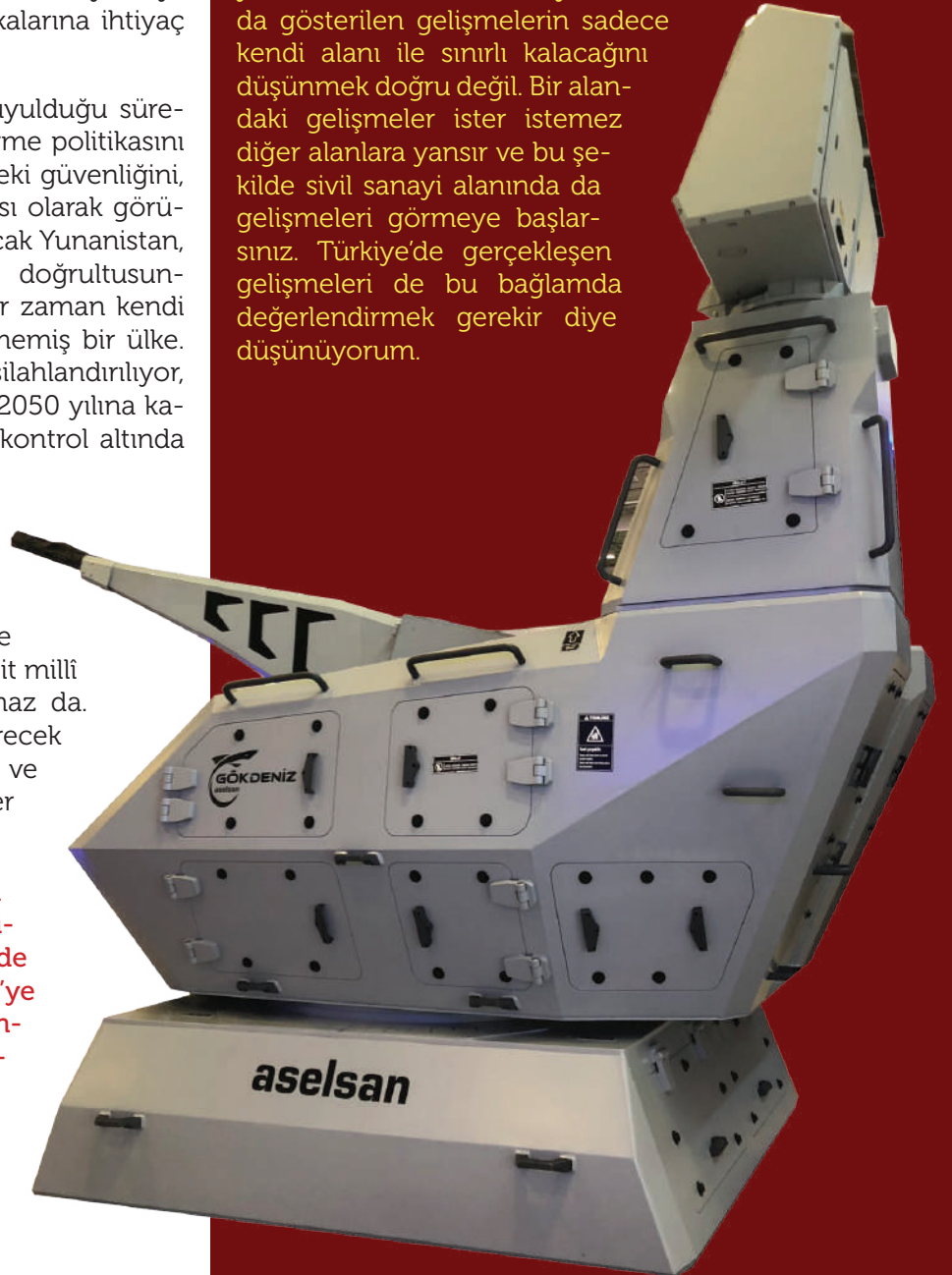
Siz güçlü olursanız, herkes de size saygı duyar. Özellikle seçimlerden sonra bazı ülkelerde ortak bir söylem olduğunu gördük; hepsi, "Sizlerle beraber çalışmaktan gurur duyarız." diyorlar. "Beraber çalışmayı dört gözle bekliyoruz." diyorlar. İngilizceden tercüme edildiğinde tercümenin tam karşılığı bunlar. Peki, neden? Bu bağlamda Türkiye'nin gücü ve saygınlığı her alanda hissediliyor. Diploması dünyasına girince bunu daha iyi anlıyorsunuz. Biz bu yansımaların çok olumlu yönde ilerlediğini düşünüyoruz. İcraat olarak da yapılan tüm çalışmaları; Suriye'nin kuzeyinde, Karabağ'da, Libya'da, Ukrayna'daki savaşlarda gördük. Görmeye de devam edeceğiz. Yeni bir dünya kuruluyor. İnsanı ihmal eden ve adalet kavramını yok sayan mevcut uluslararası sistem artık ihtiyacı karşılayamıyor. Yeni bir dünyanın kurulmaya başlandığına dair işaretler var ve daha da önemlisi bu dünyada Türkiye'nin ortaya koyduğu, insanı merkeze alan politikalarına ihtiyaç var.

Türkiye, kendi haklarına saygı duyulduğu sürece komşularıyla iyi ilişkiler geliştirme politikasını uyguluyor ve etrafındaki ülkelerdeki güvenliğini, kendi ülke güvenliğinin bir parçası olarak görüyor. Akıl da bunu gerektiriyor. Ancak Yunanistan, başlangıçtan itibaren ihtiyaçlar doğrultusunda kurdurulmuş bir ülke ve hiçbir zaman kendi kendisini yönetmesine izin verilmemiş bir ülke. Kuruluşundan itibaren sürekli silahlandırılıyor, sürekli borçlandırılıyor. Kendileri, 2050 yılına kadar borçlu bir ülkedir. Bu, onları kontrol altında tutmanın bir yöntemidir. Avrupa, Rus ve Türk korkusu ile kontrol altında tutuluyor. Yunanistan için de Türk korkusu... Böylece ona silah satılıyor; ülkesi, yabancı asker ve üslerle dolduruluyor. Ancak kendilerine ait millî bir savunma sanayileri yok. Olmaz da. Yunanistan'da bu gidişatı değiştirecek ve politikalarını kendi insanına ve coğrafyasına göre oluşturacak lider yok ve olacak gibi de görülüyor.

- **Dünyanın en prestijli savunma sanayii listesi olarak kabul edilen "Defense News Top 100"de yer alan Türk şirketi sayısı 7'ye yükselirken, bu şirketlerin kendi aralarında uyumu ve ülkeye katkıları konusunda neler söylemek istersiniz?**

Türkiye'den ASELSAN, TUSAŞ, BMC, ROKETSAN, STM, FNSS ve HAVELSAN gibi şirketler, savunma sanayiinin gelişimi hususunda önemli katkılar sunmakta. Özellikle elektronik harpten füze teknolojisi ve hava savunma sistemlerine; hava ve kara havacılık platformlarından siber güvenlik ve insansız sistemlere; zırhlı kara araçlarından simülasyon teknolojilerine kadar bir ülkenin ulusal güvenliği için kritik önemi haiz alanlarda Türk şirketlerinin büyük gelişme gösterdiği açıkça ortada. Yine bu şirketler yurt dışından önemli ihaleler kazanmak suretiyle ciddi projelerin sorumluluğunu yüklenmekte ve kara, hava, deniz platformlarının tümünde önemli bir tedarik kaynağı konumuna gelmektedir.

Bu listedeki şirket sayısı daha da artacaktır diye düşünüyorum. Kararlılık, en üst noktada. Planlamalar birbiri ile uyumlu olarak yapılmış ve insan gücü de buna uygun olarak planlanmış. Türkiye, şu anda birçok çalışma alanına girmeye başladı ama özellikle savunma sanayii konusunda dünyadaki sayılı ülkelerden biri hâline gelmesi çok yakındır. Savunma sanayii alanında gösterilen gelişmelerin sadece kendi alanı ile sınırlı kalacağını düşünmek doğru değil. Bir alandaki gelişmeler ister istemez diğer alanlara yansır ve bu şekilde sivil sanayi alanında da gelişmeleri görmeye başlarsınız. Türkiye'de gerçekleşen gelişmeleri de bu bağlamda değerlendirmek gerekir diye düşünüyorum.

■ ABD'nin, Türkiye'nin F-35 savaş uçakları projesinden çıkarıldığını duyurduktan sonra, gökyüzünde üç hayalet ile adından söz ettirecek olan: Kızılelma, Kaan ve Anka-3 projeleri ön plana çıktı. Bu üç projenin, gökyüzünde nasıl bir görev üstleneceğini düşünüyorsunuz?

Bir dönem Türk Hava Kuvvetleri'nin geleceği için büyük umutlarla dâhil olunan F-35 projesi, 20 yılı aşkın süredir üzerinde çalışılan bir projedir. Bu projede sürekli olarak şu olsun, bu da olsun diyerek uçağa sürekli eklemeler yapılmış, bu da uçağı hantal bir hâle getirmiştir. Her türlü görevi yapabilecek bir silah üretmek zaten mümkün değildir. Zaman içerisinde de bu projenin bilgilerinin çalındığı da ortaya çıktı. Yani bu uçak tamamen gözükmez, hayalet bir uçak değil. Sık sık teknik arızalarla gündeme gelen F-35 savaş uçaklarının, birçok kez de düştüğüne şahit olduk. Üretici ülkelerdeki resmî raporlar da bunu doğruluyor. Yine en büyük handikaplarından biri de birçok parçası ayrı ayrı ülkelerde üretilmesidir. ABD olmak üzere bu konuda birçok raporu inceledim, uçakta çok sayıda hata bulundu. Hatta öyle ki ABD, bu uçakların yanına manevra kabiliyeti yüksek eskort bir uçak daha (F-22) vererek, bu uçakların seyrini gerçekleştiriyor. Çünkü bu uçaklar kendini koruyamaz durumda. Bir husus daha var ki çok önemli. Uçağın ana kontrol merkezi kendi ülkenizde değil. Yani istenmezse uçağı çalıştırmıyorsunuz, çalıştırsanız dahi başka bir ülkeden pilotun isteği dışında bir hedefe gidebiliyor.

Diğer bir önemli sorun ise bu uçak arızalandığı zaman bunun bakımını ülkemizde yapamıyacağımız. Uçak başka bir ülkeye bakım için gidecek. Peki, bu uçak ne zaman gelecek bakımdan? Yedek parçası var mı yok mu? Heron işine dönme-yeceğinin bir garantisi var mı?

Bunun yerine Türkiye ne yaptı? Kendi millî muharip uçağını üretme peşine gitti. Tabii bunu yapmak için bir süreç lazım. Yani 2027 gibi bu uçakların teslimi başlayacak, bizim ihtiyacımız olan miktarı da 2030'larda teslim edilmeye başlanacak. Peki, bu süreçte bizim ne yapmamız lazım? Türkiye, hâlihazırda envanterinde bulunan F-16 uçaklarının bazılarını (79 adet) yenileyelim (modernizasyon kiti); bir kısmını da yeni olarak Block 70 F-16 savaş uçağı (40 adet) alalım diyor. Bana kalırsa çok akıllıca bir proje. Eğer bunu yaparsak, bizim ihtiyacımızı bir 10-15 sene karşılayacaktır. Sonuç olarak bu şekilde F-16 uçakları, F-35'e göre daha uygun, hantal değil ve yazılım kontrolü bizim elimizde olmuş olacak.

Kendi ürettiğimiz uçakların ve insansız hava araçlarının bir de teknik özelliklerinden kısaca bahsetmek gerekirse; Kızılelma, Kaan ve Anka-3

projelerini birbirine entegre biçimde kullanmamız mümkün. Bir kısmı uçak bir kısmı SİHA. Kaan olarak isimlendirilen uçak, havada diğerlerini bir orkestra şefi gibi yönettiği sistem olacak. Yani hedefleri ayarlayarak diğer hava araçlarını birden fazla değişik hedefe yöneltebilecek. Böylelikle aynı anda birçok görev yerine getirilmiş olacak. Bu, artık dünyada yeni savaş sistemidir. Bu kullanımı konseptiyle birlikte Türkiye, yeni bir çağır açıyor ve bunu başarıyla uyguluyor. Örneğin Ermenistan, Karabağ Savaşı'nda çok sayıda S-300 sistemini, tank ve füze sistemlerini kaybetti. Milyarlarca dolarlık hantal savaş araç ve gereçleri bir anda yok olmuş oldu. Artık yeni harp ortamında Türkiye, alanda bunu çok başarılı bir şekilde uyguluyor. Biz, bunu ileride daha da geliştireceğiz.

■ Peki, Karadeniz gazının petrol ve doğal gaz sektörüne katkısı hakkında neler söylemek istersiniz? Sektör haricinde, Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığına ne kadar çözüm olabilir?

Türkiye'nin, biliyorsunuz geçmişte bu enerji harcamaları 50-60 milyar dolarlar civarındaydı ve cari açığın ana sebebiydi. Türkiye'nin son dönemde aldığı tedbirlerle bu miktar elbette giderek azalıyor. Gerçekten Türkiye, enerji alanında merkezi bir planlamayla, akıllıca bir şekilde çok güzel projeler geliştiriyor. Elektrik santralleri, barajlar, rüzgâr ve güneş enerjisine yönelik çalışmalar var; bunun daha fazlasını önümüzdeki yıllarda göreceğiz. Dolayısıyla Karadeniz'de bulunan bu gazın az da olsa ihtiyacımızı karşılaması, ülkemiz için bir avantaj. Doğu Akdeniz'de de bu konuya yönelik mücadelemiz sürüyor. Bazıları, buralardan çekilmemiz yönünde söylemde bulunuyor. Buralardan çekilemeyiz. Buralar bizim, tüm ülkenin çocuklarının hakkı. Çekilemezsiniz. Çekildiğimiz vakit, ileride çocuklarımız bizi suçlar. Biz suçlamıyor muyuz? Zamanında niye şu veya bu topraklardan ecdadımız çekildi diye söylemiyor, sitemde bulunmuyor muyuz? Bu suçlamalara maruz kalmamak için bir karış toprağımızı kimseye veremeyiz, vermeyiz.

Keza denizlerde Mavi Vatan'daki hakkımızı da savunuyoruz. Çalışan ve üreten bir ülkeyiz. Enerji alanında şu andaki bulunan miktarın bile ülkemize çok faydalı olduğunu düşünüyorum. Örneğin doğal gazdan bir ay, kimseden ücret alınmadı. Bir yıl süreli de belli bir miktar ücretsiz olacak. Bu bile olumlu yönde hepimizi etkiledi. Ben inanıyorum ki Gabar Dağı'nda bulunan petrolün miktarı artarken, başka yerlerde de daha fazlasını bulacağız. Yeter ki sizin derginizin isminde olduğu gibi "yerli ve millî" şekilde hareket edelim. Önce inanmamız lazım. Ülke için yapılanları görmek, yapanlara moral vermek lazım. Bizim insanımız

bunları bulacaktır ve bundan da bu ülkede yaşayan herkes istifade edecektir.

■ Devrim ile yarım kalan Türkiye'nin otomobil macerası, TOGG ile artık macera olmaktan çıkıp ete kemiğe büründü. Türkiye Yüzyıl'ının ilk meyvelerinden olan TOGG'un Türkiye vizyonuna ve ekonomisine katkısını okuyucularımızla paylaşır mısınız?

Bu ülke hepimizin. Ülkemiz adına atılan en küçük adımdan mutluluk duymak ve bu adımı desteklemek lazım. 1961 yılında 23 Türk mühendisin geceli gündüzlü çalışarak 4,5 ay gibi kısa bir sürede çalışmasıyla, ilk yerli ve seri üretim hedefiyle başlanan yolda "Devrim" aracı üretiliyor. Trenle Ankara'ya taşınırken, yolda meydana gelebilecek bir kaza ihtimali düşünüldüğü için arabalara benzin konmamıştı. Ancak mühendisler, Ankara'da da arabalara benzin koymayı unutunca bu, espi konusu oldu ve Devrim'in seri üretiminden vazgeçildi. Peki, "Benzin doldurun gelin." denilemez miydi? İşte niyet düzgün olmayınca orada sonuç alınamamış. Türk insanının, yeteneği olmasına rağmen bu engellenmiş. "Siz yapamazsınız, biz yapar size hazır veririz." denilmiş.

Millî düşünceyle, bu ülkenin öz kaynaklarıyla biz bugün TOGG'u üretmişiz. Üzülelim mi? Öyle veya böyle ortada geliştirilebilecek bir başarı öyküsü var. O yüzden böyle bir aracın üretilmesi noktasında çok sevindim. Biz bu üretimi alalım, buradaki birimi başka alanlara da aktaralım. Tür-

kiye'nin bu ve buna benzer projelerle kendini geliştirerek, dünyada teknoloji alanında daha da ön plana çıkacağını düşünüyorum. TOGG aracının süratle gelişeceğini, hem ülkemizin ihtiyacının karşılanacağını hem de başka ülkelerde pazar imkânı bularak fiyatının giderek düşeceğini düşünüyorum. Bu konuda emek verenlere gönülden teşekkür ediyoruz.

■ Türkiye'nin, sağlıktan uzay çalışmalarına, insansız hava araçlarından elektrikli ve sürücüsüz yerli otomobillere kadar birçok alanda önemli atılımları yeniden "Güçlü Türkiye, Güçlü Türk Dünyası" sloganlarını dillendirdi. Bu gelişmelerin "Türk dünyası" açısından önemini bizimle paylaşır mısınız?

Aslına bakarsak sadece Türk dünyası da değil. Bütün İslam dünyasının da bu konuda bir beklentisi var. Biz burada bir şey ürettiğimiz zaman Afrika'daki ülkeler de seviniyor. Çünkü geçmişte, bu insanlarla eşit şartlarda geliştirdiğimiz ilişkiler açısından çok önemli rol oynamış ve örnek alınan bir ülkeyiz. Hepsi, Türkiye'nin gelişmesinden büyük mutluluk duymaktadır. Biliyorsunuz, Kurtuluş Savaşı'mızda biz, yalnız değildik. O zor durumumuzda dünyanın her tarafından; gönülleri bizimle bir olan, ekonomik gücüne bakmaksızın elinden geldiğince bize yardım eden insanlar vardı. Bu, her ülkeye nasip olmayan bir özellik. Şüphesiz güçlü bir Türkiye, ülkemize dost olan bu ülke insanının da faydasına olacak projeler geliştirecektir.

Şu da çok önemli. Siz, sadece 85 milyon insan için bir şey üretirseniz daha farklıdır ama bu bahsettiğimiz topluluklar için de üretirseniz daha farklıdır. İşte son zamanlarda Türkiye'nin dış politikası ve diğer ülkelerin iş birliği de bunu açıkça gösteriyor. Türkiye, Afrika dâhil Avrasya bölgesinde insanı merkeze alan dış politikası ile ortaya çıkıyor ve özlem duyulan bir modelin öncülüğünü yapıyor. Sömürüyü ve tahakkümü reddediyor. Herkesin birlikte kazandığı, birbirini destekleyen ve geliştiren yeni bir dünya öneriyor. Türkler, tarihsel süreçte geniş bir alandaki kültürlerin özelliklerini bünyesinde barındıran bir millet olarak değişik medeniyetleri ve coğrafyaları birbirine bağlama kapasitesine sahip. Bu bağlamda da Türk dünyası ile gelişen ilişkilerini, Avrupa'ya ve Afrika'ya kolayca aktarabilir, bu ülkeler arasında ekonomik ve kültürel olarak geçişi sağlayabilir. Bu ise, bu bölgelerde barışa hizmet etme yanının da refahı da artırır.

■ **Son olarak dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST ve geçtiğimiz günlerde açılan Ankara Havacılık ve Uzay Teknolojileri Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi gibi eğitim kurumlarının önemi hakkında neler söylemek istersiniz? Bu tür organizasyonların gençler üzerindeki etkileri nelerdir?**

Bu tür organizasyonları görünce, insanın kendi gençlerine olan güveni artıyor. Geçmişte, kendi kültürümüzde, "Siz bir şey yapamazsınız, siz yapmayın, siz üretmeyin..." gibi söylemlerle karşı karşıya kaldık. Hatırlarsanız silah fabrikalarını, uçak fabrikalarını kapattık; başkalarına muhtaç olduk. Ambargolara maruz kaldık. Devrim arabaları örneğinde olduğu gibi bu tür girişimlerimizin önüne engel koymaya çalıştılar ve bir dönem başarılı da oldular. Ama Türk insanı ve geleceğimiz olan Türk gençleri, son zamanlarda yaptıkları ve hayata geçirdikleri projelerle bize umut aşıladılar. Kendileri açısından da onlara moral oldu ve güvenleri arttı. Tabii ki her genç, kendi ülkesiyle, kendi insanıyla gurur duymak ister. Üreten insan, ortaya bir şeyler koyabilen insan mutludur.

Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Türk çocuğu, ecdağını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." şeklinde güzel bir sözü vardır. Milletimiz geçmişte bunu yaptı. Gençlerimizi ve başardıklarını gördükçe bunun sinerji yaratarak daha da güzel şeyler yapmak için gerekli ortamı yaratacağına inanıyoruz. Yeter ki, onlara güvenelim. Şans verelim. Göreceksiniz ülkemiz adına ne mucizeler yaratacaklar.

Kimdir??

Gazi Üniversitesi'nde Tarih (2007) ve Yeditepe Üniversitesi'nde Sosyal Antropoloji (2011) alanlarında Doktora eğitimlerini tamamlayan (E) Tümgeneral Doç. Dr. Güray ALPAR, 2020 yılında Sosyal ve Kültürel Antropoloji alanında Doçent unvanını almaya hak kazanmıştır.

Çeşitli üniversitelerde savunma ve strateji konularında lisans ve yüksek lisans dersleri vermiştir. Türkiye'nin Güvenliğini Anlamak, Strateji ve Coğrafyayı Anlama, Stratejik Öngörü ve Uyanma Zamanı isimli kitapları başta olmak üzere 12 adet kitabı, yayınlanmış çok sayıda makalesi ve bildirisi bulunmaktadır.

Çeşitli ulusal ve uluslararası televizyon programlarında Türkiye ve çevresiyle ilgili güvenlik olaylarını değerlendirmiş; yorumları, ulusal ve uluslararası gazeteler ve medya sitelerinde yer almıştır.

Türk Silahlı Kuvvetleri "Üstün Cesaret ve Fedakârlık Madalyası" sahibidir. Hâlen Stratejik Düşünce Enstitüsü (SDE) başkanlığı görevini sürdürmektedir.